

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОЛЕДЖ НАФТОГАЗОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ІНЖЕНЕРІЇ ТА
ІНФРАСТРУКТУРИ СЕРВІСУ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

V НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

***«Перспективи розвитку коледжів
та їх роль у здобутті
вищої освіти»***

Збірник тез доповідей
(Частини I)

Підписано до друку 27.03.2018р.
Формат 60x84/16. Ум. друк. арк.4.5.
Наклад 70 прим. Замовлення № 1161.
Надруковано РВЦ «ТехноЛог»

Одеса
2018

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Трішин Федір Анатолійович Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Одеської національної академії харчових технологій, к.т.н.,
доцент

Заступник голови (координатор):

Глушков Олег Анатолійович В.о. директора коледжу нафтогазових технологій, інженерії
та інфраструктури сервісу ОНАХТ, к.т.н.

Члени оргкомітету:

Мураховський Валерій Генріхович Директор навчально-методичного центру забезпечення
якості вищої освіти ОНАХТ, к.ф.-м.н., доцент

Єпур Ольга Сергіївна В.о. директора коледжу промислової автоматики та
інформаційних технологій ОНАХТ

Коваленко Анатолій Володимирович Директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ

Лук'янник Олександр Григорович В.о. директора механіко-технологічного коледжу ОНАХТ

Риженко Людмила Дмитрівна Методист вищої категорії навчально-методичного центру
забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ

Секретар оргкомітету:
Березовська Людмила Віталіївна Завідуюча відділенням технологічного та економіки
коледжу нафтогазових технологій, інженерії та
інфраструктури сервісу ОНАХТ

ЗМІСТ

I СУЧАСНА МОДЕЛЬ КОЛЕДЖУ: ОСВІТНЯ, НАУКОВА, МЕТОДИЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	5
Інноваційна педагогічна діяльність як механізм забезпечення якості вищої освіти	5
I.В. Черненко, викладач-спеціаліст, КНТПС	
Сучасна модель коледжу: освітня, наукова, методична та інноваційна діяльність	6
Ю.В. Деде, викладач-спеціаліст, КНТПС	
Перспективи розвитку коледжів та їх роль у здобутті вищої освіти	8
Н.Б. Тирищук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, КПАІТ	
Впровадження інноваційних технологій навчання – основа підготовки сучасних спеціалістів	10
Т.Ю. Кириллова, викладач вищої категорії, МТК	
Перспективи організації та розвитку прикладної науки коледжів у сучасних умовах	12
В.Л. Бакулевський, викладач вищої категорії, МТК	
Деякі міркування про сучасну модель підготовки бакалаврів інженерного спрямування	14
К.В. Резник, к.т.н. доцент ОНАХТ, П.П. Литвиненко, викладач вищої категорії, А.А. Зобов, викладач вищої категорії, МТК	
II ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОГО СКЛАДУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ	16
Забезпечення якісного складу педагогічних та науково-педагогічних кадрів у коледжах	16
Ю.Ю. Суліма, к.т.н., викладач вищої категорії, ОТК	
Забезпечення якісного складу науково-педагогічних та педагогічних кадрів	18
М.М. Іванова, викладач другої категорії, ОТК	
Забезпечення якісного складу педагогічних кадрів: модель сучасного викладача коледжу	19
О.В. Волинчук, викладач другої категорії, КНТПС	
Забезпечення якісних педагогічних та науково-педагогічних кадрів	21
Д.І. Леонова, к.б.н., викладач-спеціаліст, КНТПС	
Сучасні системи підвищення кваліфікації викладачів коледжу	23
О.А. Осіння, викладач першої категорії, КПАІТ	
Актуальні завдання якісного кадрового забезпечення коледжу	25
Р.В. Стоянова, викладач вищої категорії, О.П. Ксеніденко, викладач вищої категорії, С.П. Глущук, викладач II к., КПАІТ	

Вимоги до особистості викладача вищого навчального закладу	32
<i>К.С. Ігнатьєва, викладач вищої категорії, МТК</i>	
Професійна культура викладача	34
<i>С.І. Колесник, викладач вищої категорії, МТК</i>	
Сучасна модель коледжу.	
Комунікативна компетентність у системі людських стосунків	36
<i>В.В. Ольховська, викладач вищої категорії, МТК</i>	
Техніка організації і проведення методичних заходів	38
<i>T.O. Омельченко, методист</i>	
<i>Л.В. Мельник, викладач-методист вищої категорії, МТК</i>	
Психолого-педагогічна модель сучасного викладача вищої школи як основа змісту освітньо-професійних програм	
підготовки фахівців.....	39
<i>Л.В. Березовська, викладач вищої категорії, КНПІС</i>	
III АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	43
Академічна доброчесність – запорука якісної освіти	43
<i>I. В. Каменіцьк, викладач другої категорії, МТК</i>	
Академічна доброчесність в історичній ретроспективі	45
<i>C.A. Мельничук, викладач другої категорії, КНПІС</i>	
Дослідження рівня академічної доброчесності серед студентів КНПІС ОНАХТ	47
<i>H.K. Пеньковська, к.п.н., викладач вищої категорії, КНПІС</i>	
Академічна доброчесність як важлива складова забезпечення якості вищої освіти	52
<i>B.V. Касаджик, викладач першої категорії, ОТК</i>	
Академічна доброчесність як важлива складова Забезпечення якості освіти	54
<i>K.P. Васильєва, викладач вищої категорії, ОТК</i>	
Щодо внутрішньої системи забезпечення академічної доброчесності	56
<i>O.B. Коробкіна, викладач вищої категорії, ОТК</i>	
Академічна доброчесність як важлива складова Забезпечення якості вищої освіти	62
<i>I.M. Рудець, викладач вищої категорії, ОТК</i>	
Академічна доброчесність як важлива складова забезпечення якості вищої освіти	65
<i>J.C. Маначина, викладач І к., O.B. Флешеровська, викладач вищої категорії, O.F. Солов'янко, викладач вищої категорії, КПАІТ</i>	

I. СУЧАСНА МОДЕЛЬ КОЛЕДЖУ: ОСВІТНЯ, НАУКОВА, МЕТОДИЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**I.В. Черненко, викладач-спеціаліст,
Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу**

Умови сучасного життя, зростаючий обсяг інформації вимагають, щоб виці навчальні заклади готували студентів, які уміють самостійно здобувати знання, виділяти головне, швидко орієнтуватися в конкретній ситуації. Реформування системи освітні в Україні набуло нині глобального характеру. Formується парадигма освіти, яка передбачає використання нових освітніх моделей, методик і технологій. Нова парадигма як пріоритетне завдання освіти (загальної, середньої та вищої) передбачає орієнтацію на інтереси особистості адекватності сучасним тенденціям суспільного розвитку.

Термін «модель» широкоживаний не лише в науковій літературі, причому залежно від ситуації в нього вкладається різний зміст.

Модель – це відображення в схемі, формулі, взірці тощо характерних ознак об'єкта, який досліджується. Вона є спрощеною конкретною життєвою (управлінською) ситуацією, іншими словами, у моделях певним чином відображаються реальні події, обставини тощо.

Необхідність застосування моделей пояснюється такими причинами:

- складністю реального світу, виробничої діяльності;
- наявністю багатофакторних залежностей у процесі розв'язання управлінських завдань;
- необхідністю експериментальної перевірки альтернативних управлінських рішень;
- доцільністю орієнтувати управління на майбутнє.

Досліджуючи сучасні моделі коледжу: освітню, наукову, методичну та інноваційну діяльність, на мою думку потрібно більш акцентувати увагу на таку модель, як інноваційна діяльність.

Новація – це дещо нове, чого не було раніше у сфері освіти або педагогіки. Таким чином, можна виокремити наступні ознаки освітніх новацій:

- актуальність;
- новизна (об'єктивна або суб'єктивна), оригінальність;
- затребуваність;
- її потенційна можливість дозволяє загостритися протиріччям;
- готовність педагогічної науки пояснити нововведення;
- діалектичний зв'язок з освітніми системами;
- збільшення наукового чи суб'єктивного знання.

До числа додаткових вимог також слід віднести:

Цікавим є окреслені Д.Бен-Девідом в класичній вже книзі “Роль вченого в суспільстві”[4] умови, за яких ті, хто професійно займається науковою діяльністю можуть займатися дослідницькою діяльністю без періодичних моральних криз:

“(а) Політичні умови, які допускають соціальне експериментування і плюралізм та містять певні методи, що дозволяють здійснювати глибокі інституційні зміни і розглядають можливість таких змін без звернення до насилия.

(б) Постійні спроби застосування наукової думки до людських та соціальних питань з тим, щоб сформулювати проблему швидких пізнавальних та соціальних змін, викликаних наукою, і емпірично знайти процедури вирішення таких проблем.

(в) Застосування професійних норм вченого до соціального мислителя, яке вносить дисципліну, не приводячи до відмови від існуючих традицій, за виключенням тих випадків, коли існує логічно та емпірично краща альтернатива [4,с.250].

Світове освітнє співтовариство є спільнотою, яку характеризує регулярна взаємодія, наявність стійких каналів комунікацій, висока академічна мобільність, постійна увага до формування та збереження індивідуальної та колективної репутації, вдосконалення механізмів її відтворення. Чільне місце займає Міжнародний Центр академічної добросередності (The International Center for Academic Integrity)[5]. Він розпочав свою діяльність в США ще в 1992 році як національна організація, а вже у 2010 році офіційно був переіменований у Міжнародний центр академічної чесності, що стало свідоцтвом міжнародного впливу та розширення членства в цій структурі. До 2014 року число членів цього об'єднання збільшилося до майже 250 установ і близько 1500 представників, розташованих в 21 країні на всіх континентах. Основним інструментарієм, який використовує Центр, є проведення щорічних міжнародних конференцій, організація дослідницьких проектів, розробка керівництв та рекомендацій для аналізу, оцінювання та побудови ефективних стратегій запровадження академічної добросередності в освітню практику.

Відчутним проявом усвідомлення важливості етичного виміру в процесі глибокої трансформації як місії, так і самої структури вищої освіти та наукового дослідження, стало проведення в Бухаресті у вересні 2004 року Міжнародної конференції з цієї проблематики. В наступних пунктах Декларації написано:

“ ... 2.3. Виховання чесності слід починати з себе, а вже потім добиватися її поширення серед всіх членів академічної спільноти, не допускаючи ніяких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки, які негативно впливають на якість отриманих академічних ступенів.

2.4. Довіра, яку взаємно поділяють всі члени академічної спільноти є основою для клімату роботи, який сприяє вільному обміну ідеями, творчості та індивідуальному розвитку.

2.5. Забезпечення справедливості у викладанні, оцінці освітніх досягнень студентів, наукових дослідженнях, кар'єрному просуванні персоналу, отриманні будь-яких нагород, відзнак, ступенів, повинно ґрунтуватися на законних, прозорих, справедливих, передбачуваних, послідовних і об'єктивних критеріях.

2.6. Вільний обмін ідеями і свобода висловлювань базуються на взаємній повазі, яку поділяють всі члени академічної спільноти, незалежно від їх положення в освітній та науковій ієрархії. Без такого обміну рівень академічної та наукової творчості падає.

2.7. Відповідальність повинні нести всі члени академічної спільноти, що дозволить забезпечити підзвітність, вільне вираження поглядів, супротив неправомірним діям...”[6].

Соціальна місія вищої освіти полягає у генеруванні нових ідей, які приводять до прогресивних змін, у всіх аспектах життя суспільства. Будь-яка академічна нечесність несе за собою комплекс соціально небезпечних та шкідливих наслідків. Успіх на шляху протидії цим явищам може бути досягнутий лише за умови постійного впливу комплексу системних та довготермінових політичних, адміністративних та корпоративних дій. Однак результативність цих дій може бути насправді досягнута та закріплена лише за умови утвердження в українській академічній спільноті високих професійно-етичних принципів та стандартів.

Список використаної літератури:

1. Ця стаття Р. Мертона була перевидана: Merton R.K. The Normative Structure of Science // The Sociology of Science: Theoretical and Empirical Investigations Chicago: University of Chicago Press, 1973. P. 267-278.
2. Е.Еббот Система професій .К.,1990
- 3.Б. Кларк Академическая профессия.-М.,1991
4. Бен-Дэвид Д. Роль ученого в обществе. – М.: Новое литературное обозрение, 2014, 344 с.
5. Режим доступу: <http://www.academicintegrity.org/icai/home.php>
- 6.Режим доступу: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0379772050083922?journalCode=chee20>

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ СЕРЕД СТУДЕНТІВ КНГАУХТ

Н.К. Пеньковська, к.п.н., викладач вищої категорії,
Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу

Актуальність дослідження академічної порядності обумовлена складною ситуацією, коли академічна культура перетворилася в академічну антикультуру, що згубно позначається на всьому українському суспільстві. Безумовно, дослідження академічної порядності припускають два аспекти -

академічна порядність студентів і академічна порядність викладацького складу. Мені хотілося б проаналізувати лише основні академічні практики студентства, оскільки в одній публікації неможливо охопити всі аспекти досліджуваного явища.

Проблема порушень академічної культури студентами вже давно характеризується як «епідемія» в багатьох країнах. Наприклад, найбільш всеохоплююче дослідження близько 50 000 студентів з більш ніж 60 університетів Сполучених Штатів, проведене Мак-Кейбом [1], виявили, що 70 % студентів брали участь у тій чи іншій формі порушень норм академічної культури.

Дослідження за участю польських студентів [2], наприклад, показали, що майже 84% студентів бакалаврату порушували норми академічної культури; 85% бачили шахрайство інших студентів. Ще одне дослідження [3], показало, що більше 64% російських студентів бакалаврату вдавалися до шахрайства; 72 % бачили шахрайство інших студентів і майже 92 % зізналися, що передали іншим студентам інформацію про іспит.

Мета статті - аналіз проявів порядності/непорядності у навчальному процесі коледжу. Емпіричною основою аналізу є дані соціологічного опитування студентів Коледжу нафтогазових технологій, інженерії і інфраструктури сервісу (масив даних складає 107 студентів I - IV курсів, різних спеціальностей). Проведене дослідження спрямоване на визначення академічної мотивації, ставлення студентів до порушень норм академічної доброчесності, визначення рівня персональної відповідальності за порушення норм академічної культури. Дослідження сконцентровано на умовах підготовки студентів коледжу.

Для визначення рівня академічної доброчесності серед молоді та рівня відповідальності за порушення норм академічної культури, студентам була запропонована анкета, що містила 28 питань, згрупованих за темами: академічна мотивація, сприйняття оточення, академічна поведінка, переконання щодо академічної нечесності. На кожне питання були запропоновані можливі оцінки за шкалою Лайкера з п'яти пунктів.

У частині дослідження **академічної мотивації** головним питанням було з'ясувати, переконаннями студентів щодо відвіданіх занять з точки зору цікавості, важливості, корисності та приемності. Такі переконання студентів, як правило, пов'язані з дотриманням норм академічної поведінки. Студентам було запропоновано питання: «Скільки занять, що Ви відвідали за минулій рік, були для Вас цікавими, важливими, корисними та приемними?» Кожне питання мало п'ять рівній відповідей за шкалою Лайкера від 1 бала - «Жодного заняття» до 5 балів - «майже всі». 47%, визнали, що більшість занять вони вважають цікавими, корисними та приемними, 29% студентів зазначили менше половини занять і тільки 24% зазначили невелику кількість таких занять за минулій рік. У анкеті також були запитання для визначення двох форм цільової мотивації: *майстерної* та *демонстративної*. Майстерна мотивація полягає у бажанні підняти рівень власної професійної підготовки та зазвичай сприяє розвитку навичок академічної культури. Демонстративна мотивація, яка

полягає у бажанні продемонструвати перевагу над іншими та власну значимість, наприклад, за рахунок вищих оцінок, часто пов'язана з порушеннями норм академічної культури. З метою проаналізувати вплив на академічну чесність студентів двох згаданих форм цільової мотивації були запропоновані 6 варіантів питання «Наскільки вірні для Вас наступні твердження?» щодо таких висловів: 1. Для мене важливо бути кращим за інших студентів. 2. Я хочу від моїх занять навчитися якомога більше. 3. Моя мета на заняттях – отримати кращі оцінки, ніж більшість інших студентів. 4. Для мене важливо зрозуміти все на заняттях якомога повністю. 5. На моїх заняттях для мене важливо робити все краще за інших. 6. Я бажаю цілком засвоїти матеріал, представлений на моїх заняттях. Три з них стосуються демонстративної мотивацією (1,3,5), а 2, 4 та 6 майстерної мотивації. За результатами анкетування 58,3% студентів віддають перевагу демонструванню власних досягнень, що часто супроводжується порушенням правил академічної доброчесності, а 41,7% студентів прагнуть до оволодіння професійними навичками (майстерна мотивація). Тобто студентам коледжу важливо, як сприймає їх досягнення студентське оточення.

У частинах дослідження **сприйняття оточення та академічна поведінка** з'ясувались питання: а) несхвалення порушень академічної культури іншими студентами; б) оцінка існуючого рівня участі інших студентів у таких порушеннях. Студенти оцінювали власні сприйняття за 5-балльною шкалою, від 1 бала - «Абсолютно невірно» до 5 балів - «Абсолютно вірно», реагуючи на такі питання, як «Мої товариші НЕ вважають списування занадто великою справою» або «Якби я списував, мої товариші були б дуже розчаровані в мені».

Для оцінки студентами рівня участі своїх одногрупників у порушеннях академічної доброчесності була використана 5-балльна шкала від 1 бала - «Ніколи» до 5 балів - «Майже кожен день», щоб відповісти на деякі варіанти одного питання «У МИНУЛОМУ РОЦІ як часто Ви чули або бачили як інші студенти...»: 1. Списували домашні завдання; 2. Вдавалися до плагіату у письмових роботах; 3. Шахраювали на контрольних або іспитах; та інше. За результатами оцінювання своїх одногрупників високий рівень академічної поведінки мають тільки 3,1 % студентів, середній рівень 72,9%, тобто інколи порушують норми, низький рівень 20,9% дуже низький 3,1%. Тобто студент коледжу вважає, що його одногрупники байдужі щодо такої поведінки їхніх одногрупників. З іншого боку, студент коледжу бачить або чує про шахрайство інших студентів кожного тижня. Приблизно 70% студентів розповіли про копіювання домашніх завдань та має місце недозволенна співпраця у 82% респондентів.

Численні дослідження показують, що вирішальним чинником в студентському рішенні обдурити буде сприйняття цим студентом відношення однолітків до академічної непорядності. Слабкі і ледачі студенти, що не відвідують заняття, запозичують конспекти у гарних студентів, списують завдання, користуються допомогою добросовісних студентів під час іспитів. При цьому добросовісні студенти також підпадають під вплив групи, стають байдужими до навчання і не намагаються максимально реалізувати свій

потенціал, оскільки замість позитивних, їм нав'язують негативні приклади поведінки.

У частині дослідження **переконань щодо академічної нечесності** студенти висловлювали власний рівень згоди від 1 бала - «Абсолютно не згоджуєсь» до 5 балів - «Абсолютно погоджуєсь» із заявами: 1. Я вважаю, що списування (шахрайство) на заняттях морально неправильне. 2. Я відчував би себе винним, якби списував на контрольній або іспиті. 3. Це мій обов'язок як студента, щоб НЕ списувати на контрольних або іспитах. 4. Це було б морально неправильно для мене – списувати на контрольних або іспитах. Відсоток студентів, що визнали власні порушення при виконанні домашньої роботи дуже високий 72,9%, списування з книг майже відсутнє, але копіювання з мережі Інтернет жахає - 82% опитаних визнали, що роблять майже завжди (без посилання на джерело).

У частині вивчення **моральних виправдань** необхідно було висловити власні переконання щодо шести варіантів заяви «Студентів НЕ слід засуджувати за списування на заняттях, якщо...»: 1. Викладач залишає аудиторію. 2. Ті, хто поруч, не ховають свої папери. 3. Товариш просить допомогти списати. 4. Списування – це звичайна поведінка у коледжі. 5. Здається, що всі інші у аудиторії списують. 6. Викладач – поганий учитель. За результатами спостерігається тенденція студентів нейтралізувати персональну відповідальність за порушення норм академічної культури.

Студенти виявили високий рівень академічної нечесності, а також устремлення морально виправдати свою поведінку. Виправдання студент використовує, щоб втекти від відчуття провини. Наприклад, студенти, у яких немає моральної проблеми з академічною непорядністю, можуть списувати без відчуття провини. Люди, які списують, незважаючи на своє особисте несхвалення, використовують так звану "нейтралізацію", в якій обґрунтують для себе необхідність списування пом'якшувальними обставинами.

Серед виправдань значна більшість студентів висловили згоду з гіпотетичною пропозицією не засуджувати студентів за списування на заняттях, якщо викладач погано викладає (81 респондент з 107), на другому місці серед виправдань зазначили відсутність викладача у аудиторії (75 респондентів з 107), на третьому місці опинилася пропозиція про допомогу товаришу (68 опитаних) і тільки на четвертому виправдання про загально прийняті норми академічної не добросесності у студентському середовищі. З цього вище зазначеного можливо зробити висновок, що більшість студентів мають низький рівень відповідальності за власні дії та перекладають значну частину відповідальності на викладачів у формі виправдань.

Варто відмітити, що один дуже тонкий момент, якщо викладач хоче почтути від студента саме те, що він йому колись прочитав на лекції або дав під запис, від студента вимагається усього лише механічно відтворити записане у зошиті. І тут простіше удастися до конспекту або шпаргалки з лекціями, чим забивати голову якимись масивами інформації. Між тим, творчий педагог, як правило, дає своїм студентам такі завдання, на які вони повинні знайти відповідь самостійно, і для цього їм дозволяється користуватися будь-якими

доступними джерелами, включаючи Інтернет і підручник. Адже готової відповіді там все одно немає, і її треба сформулювати самостійно. Але такий підхід дуже трудомісткий, хоч і дуже ефективний.

На жаль, за результатами опитування можливо зробити висновок, що студенти не мають стандарту академічної поведінки, у них немає також і межі неприйнятності академічної поведінки, вони намагаються пройти курс навчання з мінімальними зусиллями.

На перший погляд, відносно безневинні витівки молодих співромадян з чужими текстами, не мають відношення до дій дорослих співромадян. Але, звичка брати чуже і видавати за своє стає частиною ментальної культури вже в період активної соціалізації особистості. Звичка до привласнення чужих ідей та думок закладається, вже в школі, а у ВНЗ, на жаль вона трансформується в неминучу реальність. Виходить, що школа та ВНЗ хоча безпосередньо і не вчать красти, але привчають молодь до думки про те, що присвоїти чуже - це прийнятно. І в результаті ми отримуємо суспільство, де будь-яка власність, не лише інтелектуальна, втрачає всяку цінність.

Молодик який списував на протязі навчання, з більшою вірогідністю вчинить противоправну дію у подальшому житті, наші молоді фахівці повинні не лише отримувати професійні знання і навички, але дотримуватися законів, загальноприйнятих морально - етичних правил та норм.

Література

- McCabe, D. (2005). New CAI Research. http://www.academicintegrity.org/cai_research.asp (last accessed on 07/29/2005).
- Lupton, R.A., Chapman, K.J., Weiss, J.E. (2000). A Cross-national exploration of business students' attitudes, perceptions, and tendencies toward academic dishonesty. Journal of Education for Business, vol. 75, no. 4, pp. 231-235.
- Lupton, R.A. Chapman K.J. (2002) Russian and American college students' attitudes, perceptions and tendencies towards cheating. Education research, vol. 44, no. 1, pp. 17-27.
- Шерстюк В. Г., Жарикова М. В. Система підтримки академіческої честності для українських університетів// Наука та прогрес транспорту. Вісник [Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту] - 2017, № 2 (68) Режим доступу: <http://oaji.net/articles/2017/1555-1496385276.pdf>
- Ромакін В. В. Мотивації, переконання та поведінка українських і американських студентів бакалаврату щодо норм академічної культури / В. В. Ромакін // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Киево-Могилянська академія"]. Сер. : Педагогіка. - 2010. - Т. 136, Вип. 123. - С. 34-41. – Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduped_2010_136_123_8
- Ромакін В.В., Опыт университета США в исследовании академической порядочности, УДК 378.14 [Николаевский государственный гуманитарный университет имени Петра Могилы] Режим доступа: <http://myreferat.net/referats/27/183313>